

**Innlandet fylkeskommune
v/fylkespolitikere**

Vinstra, 21. august 2024

Høringsvar til ny skolestruktur i Innlandet

Det vises til Innlandet fylkeskommunes invitasjon til å komme med høringsinnspill til prosessen rundt ny struktur for den videregående skolen i Innlandet.

Innledning:

SpareBank 1 Gudbrandsdal er lokalbanken for Lillehammer og Gudbrandsdal, og har sin historie tilbake til 1860. Vårt hovedmarkeds-område er fra Lillehammer i sør til Sel i nord. Gjennom generasjoner har banken vært en del av gudbrandsdølenes liv, samt viktig medspiller for lokalt næringsliv. På den måten har banken vært en viktig bidragsyter til utviklingen av vår region i mer enn 160 år.

Banken har forståelse for at Innlandet fylkeskommune med jevne mellomrom må vurdere egen skolestruktur, blant annet basert på elevtall, økonomi, arbeidskraft-behov, trender med mer. Slik sett er det positivt at både administrasjon og politikere ønsker innspill fra lokalsamfunnene, være seg privatpersoner, organisasjoner eller næringsliv.

I vårt dekningsområde er følgende skoler berørt i prosessen knyttet til framtidig skolestruktur:

- Lillehammer, avdeling sør og nord
- Gausdal videregående skole
- Vinstra videregående skole
- Otta videregående skole, inkl. studiested Lom og Dombås

Skolenes betydning

I Lillehammer og Gudbrandsdalen, som mange andre steder, er det lokale skoletilbud helt essensielt når det kommer til attraktivitet, bolyst, ung trivsel og mulighetene til å rekruttere til lokalt næringsliv eller offentlige arbeidsplasser.

Når en ser på demografiske framskrivninger og økonomiske beregninger er det lett å finne argumenter for at det kan være rasjonelt med endringer i skolestrukturen. Tallene er tydelige

Hovedkontor	Avdelingskontorer		
SpareBank 1 Gudbrandsdal Nedregata 69, 2640 Vinstra (besøksadresse) PB 3, 2639 Vinstra (postadresse) Kundesenter: 91502095	Storgata 54, 2609 Lillehammer	Hanstadgata 5, 2630 Ringebu	Storgata 19, 2670 Otta
	E-post: bankpost@s1g.no	http://www.s1g.no	Org.nr.: 937 888 104

– det går i negativ retning. Vi mener likevel at det må være i politikernes og samfunnets interesse å i større grad å vektlegge konsekvensene av å endre på skolestrukturen, særlig i områder hvor det er potensial.

Gudbrandsdalen og andre liknende områder har stedvis store utfordringer med fraflytting. Derfor jobbes det mange steder godt og målrettet med tiltak for å øke tilflyttingen og lokal attraktivitet. I så måte er skoletilbud viktig. Det er vanskelig å kunne måle og konkretisere betydningen, men skoletilbud er en form for hygienefaktor på linje med butikker, helse- og omsorgstjenester, lokalt næringsliv med attraktive arbeidsplasser med mer.

Ved å behandle saken om skolestruktur i stor grad basert på framtidige elevtall og økonomi, vil en se bort i fra ovennevnte betydning for lokalsamfunnene i stort, noe som kan medføre ytterligere svekkelse av lokalsamfunnene. Har fraflytting til nå vært en utfordring, vil dette trolig akselerere. Det igjen kan medføre nedleggelse av lokale virksomheter som følge av manglende arbeidskraft, mindre kundetilgang og liknende. Ryker skolen, er det ikke uvanlig at andre offentlige tilbud og institusjoner også forsvinner. Derfor blir saken om ny skolestruktur noe mer enn bare skolestruktur for både innbyggere, kommuner og næringsliv i de ulike kommuner i Gudbrandsdalen.

Som bank har vi en egeninteresse i at vi har levende lokalsamfunn, attraktive boplasser, lokal optimisme og ikke minst barn og unge som har tro på framtiden her. Vi og andre lokalbanker som lever med tilsvarende demografiske utfordringer, ser at framtidstroen hos både den oppvoksende generasjon og øvrige som allerede bor i regionen, svekkes ved at helt sentrale institusjoner flyttes eller legges ned. Dette bekymrer oss, og ettersom det ikke er mulig å legge dette inn i en modell eller få konkretisert det nærmere, er det også momenter som fort ikke når opp i den politiske debatten. Vi vil likevel appellere til at våre politikere bredder ut perspektivet når denne viktige saken skal debatteres.

Skolene i vår region

Vinstra:

Vår bank har sitt opphav i Midt-Gudbrandsdal, og derfor er vi glade for administrasjonens innstilling om å opprettholde Vinstra videregående skole tilnærmet som i dag. Dette er en moderne skole med stor lokal betydning og interesse. Vi har god relasjon til skolen og er kjent med at den har mange dyktige ansatte. At det er en levedyktig og trygg videregående skole i Midt-Gudbrandsdal tror vi er av stor betydning for dagens unge og framtidige generasjoner. Vinstra er et knutepunkt og i positiv utvikling, og vi som bank opplever å være attraktiv som arbeidsgiver når vi søker etter folk til vårt hovedkontor i Nedregata. Det viser at folk vil til Vinstra-området.

Skolen har kapasitet til framtidig økt elev-tilfang, og har studieretninger som er attraktive. Særlig vekt legger vi på skolens tilbud innen yrkesfag, hvor vi vet næringslivet har store behov for nyutdannede, både nå og i årene framover, ref. NHO Forventningsbarometer. I et

Hovedkontor	Avdelingskontorer		
SpareBank 1 Gudbrandsdal Nedregata 69, 2640 Vinstra (besøksadresse) PB 3, 2639 Vinstra (postadresse)	Storgata 54, 2609 Lillehammer	Hanstadgata 5, 2630 Ringebu	Storgata 19, 2670 Otta
Kundesenter: 91502095	E-post: bankpost@s1g.no	http://www.s1g.no	Org.nr.: 937 888 104

framtidsperspektiv er det potensial for å styrke nettopp yrkesutdanningene slik at skolen i større grad kan utdanne elever til nåværende og kommende behov. Ved å legge enda mer vekt på informasjon tidlig, framsnakking av yrkesutdanningene, flere læreplasser og et tettere samarbeid med næringslivet, bør det være muligheter for flere elever innen disse fagene. Vi har tro på at det er mulig å tenke nytt i en tettere relasjon med lokalt næringsliv.

Otta:

Som på Vinstra er Otta videregående skole å betrakte som et knutepunkt for elever fra Nord-Gudbrandsdalen. Som nevnt tidligere vil det objektivt ut fra økonomiske modeller og demografiske trendlinjer, være rasjonale for å se på avdelingene og linjetilbudene ved de ulike skolene som er knyttet til Otta. Men igjen vil vi framheve viktigheten av å se hvordan et endret tilbud eller bortfall av tilbud vil gjøre de lokale utfordringene enda større. Selv med gode hybelordninger, kollektivmuligheter og liknende vil manglende tilbud og/eller avstand til skolen for mange være utslagsgivende for om en ønsker å enten flytte til eller flytte fra områdene.

Ved en eventuell nedleggelse av skoletilbudene på Dombås og Lom, forventer vi at Otta videregående skole styrkes på en slik måte at elever lenger nord finner skolen relevant og attraktiv, i stedet for at hele familier flytter bort fra området. Det må hensyntas at mange unge må bo på hybel, eller får lang reisevei. Også her bør skolen/fylkeskommunen øke innsatsen mot både kommuner og næringsliv for å få til et samspill i utdanningene som gjør det attraktivt å benytte studieprogrammene, samt bygge en struktur som gjør det trygt og godt å bo på hybel. Her er det viktig å lytte til de unge og deres foresatte.

Når det gjelder potensial i studietilbudene må det bemerkes at vi finner det forunderlig at det ikke er søkere til mat- og restaurantfag på en skole som ligger midt i et av de mest attraktive turistområdene i landet, med en rekke spennende virksomheter. Her må det være et uforløst potensial, som i et framtidsperspektiv burde vektlegges i en vurdering av skolestruktur.

Lillehammer og Gausdal

Skoletilbudene lenger sør er slik vi ser det godt organisert med dagens struktur. Differensieringen i linjene mellom skolene virker fornuftig, og elevtallene synes å være stabilt høye. Vi registrerer at det i alternativ 3 er sett på en mulighet for at Gausdal videregående skole legges ned. Vi tror skolen gjennom sitt tilbud innenfor blant annet idrett, er et godt alternativ til en stor-skole på Lillehammer, og derfor bør opprettholdes.

Oppsummert:

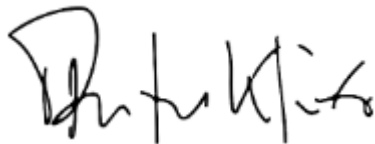
Vi mener fylkeskommunens behandling av skolestruktur også må ha elementer av samfunnsutvikling i seg, når vedtakene skal gjøres. Hva vil fylkeskommunen med de ulike regionene i Innlandet? Hva er fylkeskommunens bidrag til å styrke og utvikle de ulike regionene?

Hovedkontor	Avdelingskontorer		
SpareBank 1 Gudbrandsdal Nedregata 69, 2640 Vinstra (besøksadresse) PB 3, 2639 Vinstra (postadresse) Kundesenter: 91502095	Storgata 54, 2609 Lillehammer	Hanstadgata 5, 2630 Ringebu	Storgata 19, 2670 Otta
	E-post: bankpost@s1g.no	http://www.s1g.no	Org.nr.: 937 888 104

SpareBank 1 Gudbrandsdal er av den klare oppfatning at reduksjon eller i verste fall nedleggelse av skoletilbud i Gudbrandsdalen er med på å sette fart på de demografiske utfordringene flere kommuner opplever. Dette vil få konsekvenser for lokalsamfunnenes attraktivitet og bolyst, og vår frykt er at det også vil bidra til at viktige virksomheter, offentlige eller private, vil komme til å slite med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft fordi områdene framstår mindre attraktive og relevante. Det igjen kan føre til en reduksjon i antall arbeidsplasser, utflytting eller i verste fall konkurser. Det er i dette perspektivet vi mener de folkevalgte må se saken om skolestruktur.

Vi mener administrasjon og politikere i større grad må se på muligheter, innovere og bidra til å skape behov som gjør at framtidens unge finner skoletilbudene i regionene relevante, og som også bidrar til å snu den demografiske utviklingen. Dette kan ikke bare være den enkelte kommune eller lokale næringslivs oppgave. Her må fylkeskommunen også bidra gjennom å utforme en framtidsrettet og attraktiv skolestruktur som gjør det mulig å leve og bo - også i distriktene.

Vennlig hilsen
SpareBank 1 Gudbrandsdal

Per Ivar Kleiven
Administrerende banksjef

Hovedkontor	Avdelingskontorer		
SpareBank 1 Gudbrandsdal Nedregata 69, 2640 Vinstra (besøksadresse) PB 3, 2639 Vinstra (postadresse)	Storgata 54, 2609 Lillehammer	Hanstadgata 5, 2630 Ringebu	Storgata 19, 2670 Otta
Kundesenter: 91502095	E-post: bankpost@s1g.no	http://www.s1g.no	Org.nr.: 937 888 104